

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XII. Cur unà cum homine omne genus animantium, in aquis perierit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

CAPUT XII.

Cur una cum homine omne genus animalium in aquis perierit.

Hebraeus rex David, vir mansuetissimus, imò idea & archetypus mansuetudinis fuit, cum tamen fatuus Nabal Eleemosynas ab eo modestissime petitas recusasset, insuper & convitia addidisset, David capulo manum admoventes, & signa iubens canere, *Accingatur*, inquit, *unusquisque gladio suo. Et accincti sunt singuli gladiis suis, accinctusque est & David ense suo.* Jamque omnibus ad pugnam paratis, David ad caedem exandescens, *Hec faciat Deus*, inquit, *inimicis David, & haec addat, si reliquero de omnibus, quae ad ipsum pertinent usque manè, mingentem ad parietem.* Omnem Nabalis familiam occisione occidam, ut nec domesticus quidem canis evadat.

Profecto demum patientia laesa sit furor, & quandoque iustitiae est, serid in ejusmodi noxas animadvertere.

Deus exerrantis orbis flagitia diu satis dissimulare, connivere, & annos quingentos tolerare tot injurias, tandem iracundissimus Rex jure meritissimo post tot saecula irasci, clausum canere, è nubibus & ex abyssis aquas evocare ad vindictam & ad inferendum supplicium pridem commertum emittere. *Et accincti sunt gladiis suis tam nimbi supernè ruentes, quam aquae suo Conditori obedientissimae ex imo emergentes.* Nec in hominem tantum, sed in omnia animalia motum est maritimum hoc bellum. Ita Rex supremus edixerat: *Si reliquero de omnibus quae ad ipsum pertinent. Quidquid hominis est, pereat, ut nec avicula quidem, nec lepuleculus, nec scabrae, nec vermiculus evadat.* Magna Dei ira, sed iustissima. Quid autem miserum pecus deliquit: cur bestiae alienum luan peccatum? Perfolvat poenas, qui admisit culpas. Homines peccarunt, non pecudes. Atqui debuerunt perfolvendis poenis sociari hominibus sceleratis, idque pluribus de causis, quas hoc capite aperiam.

Causae cur pecudes debuerunt perfolvendis poenis sociari hominibus:

§. I.

Causa prima, ob quam Deus animalia una cum homine suffocavit aquis, est ista: Ad hominis obsequium animalia Deus omnia condidit, ut eum vestirent, alerent, servituti jvarent. Quis eorum alioquin indigebat? Ab eis homini cibus, potus, vestitus est; servium trahendo, portando, vehendo: ab eis etiam homo recreandus. Utilitatibus illorum carere homines haud possunt. Sublatis igitur hominibus, & ipsa etiam erant è medio tollenda: perinde uti in domo, mortuo domino exauctorantur servi. Est qui dicat illis, Operà vestra non egemus amplius, ire licet. At Deus, inquit, animalia retinere voluit, cur igitur non retinuit priora? Hic iridem protus factum, quod in lugubri, quam diximus, fit domo: alius dominus, alii servi; ita hic alii homines, aliae pecudes.

2. In majus hominis supplicium.

Altera causa, in majus hominis supplicium, punita sunt & ipsa etiam animalia, quorum dominus erat homo. Jure merito Deus homini ademit, quidquid prius concesserat fruendum, facultates, delicias, opes, cognatos, vitam gaudia, vitam ipsam. Capitale fraudem admiserat. Et sicut parentes saepius puniti filiorum morte, cum morientium spectaculo interesse coacti sunt. Ita Mauritii Imperatoris quinque filii sub oculis patris occisi, quibus funus ultimum ipse pater accessit. Hoc revera est in suis saepius mori. Ita Beata Felicitas in septem filiis per mortem praemissis septies est mortua. Ita homines scelestissimi, qui mortem saepe saepius commertum non simplici morte fuerant perimendi.

3. Capite praeciso membra omnia moriuntur.

Tertiam causam subjiciens Ambrosius, *Naturam, inquit, nemo accusat, quod membra omnia moriantur capite praeciso. Manus, pes, brachium amputari possunt, reliqua tamen*

A vivere; imò ut ista vivant, illa nonnunquam amputantur, adepto capite, actum est de membris omnibus: atque ob hoc naturam nemo arguit. Ideo cum caput omnium animalium homo fuerit perimendum, aliis omnibus velut membris ob conservationem perendum fuit. Hec sese mutuo sequuntur. Percant ergo cum homine omnia, propter quem nata sunt omnia. In suis divitiis consumatur homo, cum sua dote moriatur.

Quarta. Vix ullum est dubium, quin multa animalium hominis nequitiam insigniter juverint, usum sui praebant homini. Sileo foedissimum illud flagitium consuetudine bestiarum committi solitum, cui poenas lex Moysis sancit. Sunt & alia hominum crimina, quibus suum & laborem & ministerium largiter impetiebantur animantes, aves, pisces, ferè silvestres, nec tantum sese ad victum, sed etiam ad gulam, luxum, luxuriam homini praebuerunt. Sic aliae pilos, lanam, pelles, serica, pannos bombycinos non ad tegendum dumtaxat, sed ad superbendum subministrant. Animalia venenata suum porrigunt venenum, iræ, odii, invidiae, ut alter alterum clam & silentio possit tollere; edendum aut bibendum ponitur, quod toto anno, aut tota vita non digeratur. Nec infrequentia sunt illa delicta, cum pecudum longè major geritur cura quam hominum: saepe cani obicitur, quod homini negaretur: sunt qui mallet suarum dominarum esse catelli, quam famuli, pensã profecto longè nobiliori uterentur. Reperias dominos nec adeo paucos, qui canes suos & equos multo exquisitius curent, lautius tractent, quam suos servos. Theophylactus Patriarcha Constantinopolitanus, praclarus, ut ajunt, custos ovium lupus, vigintri bus annis tam excellam sedem occupavit. Equos aluit ad praesepe aulicum ducentos, quos dactylis, amygdalis, pistaceis, pinorum fructibus, item croco, cinnamomo, balsamo, vino odoratissimo, aliisque fructuum & aromatum generibus pavit. Adeo enim equorum amore insanit, ut eis tam pretiosum pabulum offundere non erubuerit. Pridae Paraseves, die Cenae Dominicae, cum in templo subire divinã de insignis equae partu nuntium accepisset, ille divinum officium deserens mox properavit ad stabulum, ut videret pullum: spectato satis reventi partu rediit ad templum. Talem insaniam, tales pariunt amores. Sed suum, ut solet, ab equis praemium tulit Theophylactus. Nam parieti adequians, à petulantiori equo illisus muro, sanguinem cepit vomere. Hoc morbo biennium laborans, demum hydropem incidit, & mortuus est. Quando igitur bestiae cum hominibus magna fide societatem gerunt in peccatis, gerant etiam in suppliciis.

Quinta. Jus bellicum in lege priscã valde usitatum fecutus est Deus. Cum Hebraeus miles regem Chananaem Arad, cum regem Amalec, cum Gabaonitas, & urbem Jericho expugnasset, iussit Deus tam pecudes quam homines jugulari, ut quidquid ab hostis parte videret, periret. Idcirco rex Saul tam graviter impedit, & omni gratia excidit, qui melioribus gregibus & armentis pepercit. Sceleratus orbis poene à sui primordio annis mille sexcentis cum Deo bellum gessit. Deus cedere, dissimulare, poene se victum dicere. Tandem viritum suos ad arma evocavit, & quartum elementum aquas omnes in hostem immisit cum imperio strictissimo. Percendum nulli.

§. II.

Vltima causa. Potissimum hic Dei finis fuit, divinae & offensa & iræ magnitudinem orbi monstrare. Qui diu iram colligit, tandem iratissimus erumpit, furit, obvia quaeque ferit & sternit; omnes se abiant, nemini parcat: ita Deus irasci cepit ante annos quingentos, totam annis colligit iram, & quia jugiter credebant scelerata, ira etiam semper augebat: demum erumpens, Omnia, inquit, pereant, unico Noëmo dempto fidei servo, cui

cui uni ac soli, & propter ipsum septem hominibus ad ipsum spectantibus parcam. Quia in re Deus hoc fecit, quod adoler fieri, cum crimen læsæ majestatis committitur: nec enim reus tantum plectitur, sed nonnumquam etiam domus comburitur, in testimonium publicum nefandi criminis. Sic reverà Deus non tantum omnes homines, omnèsq; ferè pecudes morti addixit, sed ipsam etiam terram sceleratorum domum cluvis vastavit. Quod nimitum antè prædixerat: *Disperdam eos cum terrâ. Et supplicio jam sumpto, Nequaquam, ait, ultra maledicam terram propter homines. Hanc talem iram non repetam. Grande maledictum feriebat terram, vastabatur illa propter hominum velanas libidines, alienis noxis trahebatur in pœnæ societatem. Cùm enim prius emineret aquas, quibus obvallabatur velut septo, post in merum mare transiit, tamquam si nulla unquam terra fuerit. Omnia terræ ornamenta undis hausta, fluctibus sepulta. Quàm pulchra & amœna varietas illa montium, vallium, pratorum, fontium, hortorum, fluminum, silvarum, nemorum, oppidorum, civitatum, provinciarum, regnorum, omnia hæc aquis pessumdanda. Nec terra flores tantum, & plantas, arborèsq; perdidit, vastatis ac dirutis omnibus ædificiis, sed & filios suos amisit, exhausta jam tota & vacua. Hieremias vates lacrymans, *Confusa est, inquit, mater vestra nitris, & adaquata pulveri, qua genuit vos, deserta, invidia & arena. Diluvio certè jam superato, terra postliminio paterfacta, neutriquam ita fertilis, ut antè fuit, nec fructus æquè bonos ac salubres tulit. Credunt Rabbini, terram salis marinis aquis ad tres palmos corruptam.**

Ita hominum scelera tam pecudes quàm terra luere cogebantur. Imò utraq; suam commodarunt operam, ut homines rei plecterentur. Cùm vindicta Dei exardeat, res creatæ omnes concurrunt, & in exitum Dei hostium conspirant. Sapiencia monet in antecessum: *Armabit creaturam ad ulionem inimicorum. Accet autem diram iram in lanceam, & pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Ibunt directe emissiones fulgurum, & tamquam à bene curvato arcu nubium exterminabuntur, & ad certum locum insipient. Et à petrosâ irâ plena mittentur grandines, excandescent in illos aqua maris, & flumina concurrent duriter. Contra illos stabit spiritus virtutis, & ad eremum perducet omnem terram iniquitas illorum. Ignis sapius sui carceris impatiens rupit habenas: celo lapsus Pentapolim inflammavit, bis quinquaginta milites interfecit. Aër in David regis noxiam armatus ita veneno pro Dei gloria pugnavit, ut exiguo tempore septuaginta millia hominum interemerit. Inobedientiam & tumultuositatem rebellem Abironis ac sociorum non tulit terra, sed hiatu horribili discedens glutit conrumaces. Cùm Dei Filius in crucem actus expiraret, sol vultum abdidit, terra movit, tumuli referarunt, cautes diffluere, infremuit orbis. Aqua ad sumendum de homine supplicium merfit orbem.*

Bestiæ quoque sua arma, cùm opus, expediunt, dentes, cornua, ungues: nec solum venenatæ, aut grandiores feræ, leones, ursi, dracones, colabris; sed animalcula minima, culices, locustæ, cyniphes, muscæ, crabrones, apicula: pro Deo pugnant. Hoc vaticiniis prædictum: *Consumentur fame, & devorabunt eos aves morsu amarissimorum serpentium: foris vastabit eos gladius, & intus pavor. Idem præmonuit Isaias: Sibilabit Dominus musca, qua est in extremo fluminum Ægypti, & api qua est in terrâ Assur, & venient. Illatam mortem ab his bestiolis testata Sapiencia, *Illos enim, inquit, locustarum & muscarum occiderunt morsus. Idcirco Augustinus ad veterem excutiendum expergefaciens, Ne putes, inquit, Dominum dormire. Quando tu vides qua facta sunt in impios, cave ne fiant in te. Ad hoc enim & contra illos facta sunt, ut tu transires, & eos non imitareris, & talia non patereris. Vide quoniam flagellum Domini est su-**

A per omnem carnem. Imò Dei hostibus peccare perfeverantibus demum omnia spina: sunt, quæcumque pedem figunt, spinas calcant. Hæc rerum conditarum dialectica est, hæc illarum argumeta: Tu Deo non obedis, neque nos tibi: tu Deo non das quæ debes, neque nos tibi: antè tui eramus servi, nunc tui sumus capitales triumviri, & multam a te Domini vicem exigimus. In rem optime dixit Gregorius: *Qui in cunctis deliquimus, in cunctis ferimur.* Certè quod Nahum clamat, *Deus amulor & ulciscens Dominus; ulciscens Dominus & habens ferorem, ulciscens Dominus in hostes suos, & irascens ipse inimicis suis, Dominus in tempestate & turbine ejus. Increpans mare & excicans illud, & omnia flumina ad desertum deducens.*

Ita Noëmi ævo homines scelerati Dominum irascentem & ulciscentem experti, qui in cunctis deliquerunt, in cunctis feriebantur: quia omnibus abuti animalibus & elementis, aère, terrâ, aquis, omnia ipsis, aër, terra, aquæ in vindictam versa: aër & terra illis subducta, aqua in carnificem mutata. Hic denuo duplicem ex more præceptionem tradimus.

§. III.

I. *Servus non abutere.* Omnia vestra sunt, inquit Paulus, in obsequium & commodum vestrum condita; tot servi, tot ancillæ, quot res creatæ. Dei mens vivat omnes. Deus omnibus suum salarium persolvit. Nobis sapius cogitandum, quod domino fortunæ admodum modico. Alit is quidem domi suæ famulum, sed non suis expensis, Principis arario hi sumptus fluunt. Atque hic talis dominus, si quidem sapiat, modestè aget, ne illi famulorum aliquis occideret. Quid iste regulus mendicissimus nos aded exagitet, & imperet nobis quæ nostri meritis non sunt, cùm tamen illius peculio non vivamus? Ita nos homines mera mendicabula sumus, & quid rebus creatis pro earum obsequiis rependimus? Deo ipsis explicatissima solutio, Deus repræsentat, Deus etiam in antecessum dat, ex aratio Dei omne pretium enumeratur. Ergo his famulis nostris modestissime utamur, & nullam unquam rem creatam in Creatoris offensam pertrahamus. Impiæ voces sunt, & in supremum Dominum admodum injuriosæ: Huc ades vinum, potandum es, etiam ultra sitim: Veni gallina, veni perdix, veni columba, devoranda es, etiam ultra famem: Huc adeste nummi, expendendi estis, (quid enim arcam occupatis?) etiam in luxum, etiam in libidines. Huc corium, huc tela byssina; vestis Coa, huc sericum & holosericum, non tegendo tantum, sed ad pompam comendo corpori. Hoc sanè res creatæ in mandatis non habent, ut gula famulentur, ut serviant temulentia, ut superbia ancillentur. Hæc summa in Deum injuria est, quod servis, quos ipse nobis condidit, quibus & salarium persolvit, in ipsius contemptum, ignominiam, probrum, injuriam utamur. Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. *Creatura enim tibi factori deserrens excandescent in tormentum adversus injustos, & lenior fit, ad benefaciendum pro his qui in te confidunt. Ergo his servis tuis rebus creatis, quàm potes, modestissime utere.*

II. *Vindictam Dei reverere atque adora.* De Numinis pervigili vindicta Paulus, *Voluntariè enim, inquit, peccantibus nobis, post acceptam noticiam veritatis, jam non relinquitur pro peccatis hostia, terribilis autem quedam expectatio judicii, & ignis amulatio, qua consumptura est adversarios. Ita ignis in Dei hostes furit & pugnat. Si quis sibi malè conscius sit hominis læsi, metuit & caver, ne se periculis exponat: facile enim conjectat injuriam non impunè dimittendam, ideo se munit, ferream tunicam induit, solertissime attendit, ne alteri occasionem præbeat sui aggrediendi. Hæc in hominem valet armatura. Christus subinde vigilantissimo dormit oculo, patientissime agit, injurias sibi factas supplicio nullo punit. Tandem*

Dei hostibus peccantibus perfeverantibus omnibus

Gregor. hom. 35. in Evang. Nahum c. 1. vers. 2. & seqq.

Duplex præceptum:

1. Servus non abutere.

2. Vindicta Dei reverere atque adora.

Gen. cap. 6. vers. 11. & 12.

Hier. c. 50. vers. 12.

Res creatæ omnes in exitum hostium Dei conspirant: Sap. cap. 1. vers. 18. & seqq.

Ignis,

Aër,

Terra,

Sol,

Aqua.

Bestiæ,

Deut. c. 32. v. 14. & 25.

Isai. cap. 7. vers. 18.

Sap. cap. 16. vers. 9.

August. in Psal. 134. vers. 1.

Pf 77. v. 65. excitatur tamquam dormiens, tamquam potens crapulatus à A
vino, confurgit in hostes. Non jam hostiæ, non veniæ,
non gratiæ, sed Dei vindictæ iustissimæ locus est. Quod
si quid vindictæ debeamus de vini, nec modus, nec tem-
pus, nec locus ullus est effugiendi. Verissimus Tobias,
Non est, inquit, non est qui effugiat manum tuam. Eximè, &
ad rem sapienter dixit Zonaras: qui muneris non obli-
ta Dei vindicta, tametsi lepto gradu procedit, venit tandem. Uti
fur subinde magistratui se ultro ingerit, & supplicii of-
fert, vel invitus. Ita Nemefim divinam nusquam est ef-
fugere. Adscendis in caelum? expectat te. Abis ad infe-
ros? jam adest. Maris extrema petis? Prævertit te. Quo-
cumque fugias, sub unguibus jam captus hæres. Ita
Noëmi tempestate effugium non erat ullum. Non est sa-
pientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum.
Dubium non est ullum, quin plurimi metu, alii provi-
dentiæ extemporales domos transtulerint in altissimos
montes, quod credi poterat non perverturam cluivem.
Frustra omnia, nil opis superest, auxilium omne concidit,
præclii tempus omne perit. Jam actum est. Aga-
mus, dum licet, penitentiam.

§. IV.

Sed antequam ipsum diluvii spectaculum horren-
dum in oculos, inque animum admittamus, Elegio-
graphum veterem de diluvio, quod vocabant, Deuca-
lionæo canentem audiamus. Hoc metrum est, sed he-
rois pedibus instructum:

*Pena placet diversa genus mortale sub undis
Perdere, & ex omni nimbo dimittere calo,
Protinus Bolis Aquilonem claudit in antris,
Et quacumque fugant inductas flumina nubes,
Emititq; Notum, madidis Notus evolat alis,
Terribilem picæa tectus caligine vultum,
Barba gravis nimbo, canis sicut unda capillis,
Fronte sedent nebula, rorant pennæ, sinisque.
Utque manus late pendencia nubila prestet,
Fit fragor, & densi funduntur ab æthere nimbi,
Nuntia Iunonis varios induta colores
Concipit iris aquas, alimentaque nubibus affert,
Sternuntur segetes, & deplorata colonis
Vota jacent, longiq; perit labor irritus anni.
Nec calo contenta suo est Iovis ira, sed illum
Ceruleus frater jurat auxiliaribus undis.
Convocat hic amnes, qui postquam tecta tyranni
Intravere sui, Non est hortamine longo
Nunc, ait, utendum, vires effundite vestras;
Sic opus est, aperite domos, ac mole remotâ
Fluminibus vestris totas immitte habenas.
Iusserat, hi redeunt, ac fontibus ora relaxant,
Et desinato voluntur in aquora cursu.
Ipse tridente suo terram percussit, at illa
Inscemuit, motuque vias patefecit, aquarum.
Exspatiata ruunt per aperos flumina campos,
Cumque satis arbusa simul, pecudesque virisque,
Teaque cumque suis rapiunt penetrata sacris.
Siqua domus mansit, potuitq; resistere tanto
Indejecta malo, culmen tamen altior hujus
Unda tegit, pressaq; latent sub gurgite turres.
Tamque mare & tellus nullum discrimen habebant:
Omnia pontus erant, deerant, quoque littora ponto.
Occupat hic collem, cymba sedet alter adunca,
Et ducit remos illic ubi nuper ararat.
Ille super segetes, aut mersæ culmina villo
Navigat, hic summâ piscem deprændit in ulmo.
Figitur in viridi (sic fors tulit) anchora prato,
Aut subjecta tegunt curvæ vineta carinae,
Et modo quæ graciles gramen carpere capellas,
Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phocæ.
Mirantur sub aquâ lucos, urbesque domisque
Nereides, silvasque tenent Delphinos, & altis*

*Incurtant ramis, agitantque robora pulsant.
Nas lupus inter oves, fulvos rebit unda leones,
Unda rebit tigres, nec vires submissis apro,
Crura nec ablato profunt velocia cervo.
Questisq; duæ terris ubi fissere possit,
In mare lassatis volucris vaga decedit alis.
Obruerat tumulos immensa licentia ponti,
Pulsabantque novi montana cacumina fluctus.
Maxima pars undâ captur; quibus unda peperit,
Illos longa domant inopi jejunia victu.
Hæc ludicra in antecessum videbantur præmittenda.
Nunc animum in nimis quàm seria defigamus.*

CAPUT XIII.

*Miserabilis tot hominum in diluvio
interitus.*

Spectaculum iræ divinæ inauditum, infandum, ni-
smilque horribile hoc capite proponendum, quod
Geneseos scriptor paucis executus, Factumque est, inquit,
diluvium quadraginta diebus, & quadraginta noctibus super
terram, & multiplicatae sunt aquæ, & elevarunt arcam in
sublime à terrâ. Hebraeus Plâtes rex David quàm pavi-
dus dixit: *Quis novit potestatem iræ tuæ, & præ timore iram
tuam dinumerare?* Fulminatrix est ira Dei, quam nulla vi
arceat. Iratus Deus ob unicum peccatum hominis unice
omnem humanam gentem capite damnavit, & morti æternæ
addixit, omne vivendi spatium laboribus, miseris, do-
loribus, ærumnis insanitis opplevit. Arguentum iræ
multo quàm vivacissimæ. Quæ tamen hic non consistit,
sed insuper mortales innumeros morte primâ sublatis
in alteram eamque æternam præcipitat, flammis objicit
æternis. Hoc profus humanam intelligentiam excedit.
*Quis novit potestatem iræ tuæ? Et quis non timebit eam, & Rex
gentium?*

C Ira Dei non præcipitat, ubi autem sumpsit initium,
in furorem crescit implacabilem. Hinc David rex to-
tius precatur: *Dominè, ne in furore tuo arguas me. Annis
Deus quingentes iram æquissimam cohibuit. Erupt de-
eum tot annis compressum fulmen. Nihilominus cum
irascitur Deus, misericordiam recordatur. Quod idem
Hebraeus Plâtes confirmans, tratus est, inquit, & miserum
es nobis. Hæc ipsa Dei gravissima ira summae habuit mix-
turam lenitatis. Potuisset Deus tam perditæ malos mo-
mento mergere, noluit tamen bonitas divina subitis eos
fluctibus obruere, sed aquas iussit sensim crescere, ut
esset etiamnum respiciendi spatium, dum aquæ om-
nium montium cacumina superarent.*

Josephus diluvii mentionem injiciens, *Hujus diluvii, de quo
ait, & arca meminerunt omnes barbarice historie scriptores.*
De eo explicando nos primo loco diximus, *Quis eo
tempore orbis status fuerit, quid impulerit Deum ad
omnem humanam gentem excidendam. Secundo lo-
co, in quantâ Noëmus gratiâ, quibus virtutibus orna-
tus, quàm Deo unice charus fuerit, quot annis immi-
nens supplicium prædixerit. Tertio, quantâ Deus ac-
curacione arcam singulaque ejus membra dictaverit,
quàm longam, quàm altam illam esse voluerit, quæ
contignationum discrimina, quo loco januam, quo fe-
nestram particulatim esse iussit. Quarto, quomodo
Noëmus denique cum familiâ, & omni pecore ingres-
sus, quis pecoris numerus, quâ Noëmus à Deo in arcâ
occlusus. Nunc ipsum sequitur diluvium, præcipue quo
modo immisissimum fuerit, explicandum.*

§. I.

Diluvii tempus sacra pagina hunc in modum deli-
quant: *Menfe secundo, septimo decimo die mensis, ruptæ sunt
omnes fontes abyssi magna, & cataraçtae cali aperte sunt,
& facta est pluvia super terram quadraginta diebus & quadra-
genta*